

Descriptors

Susanna Rafart va néixer a Ripoll, i és catedràtica de llengua i literatura castellana en un institut de secundària. Poeta i traductora, es va donar a conèixer al gran públic amb el premi Carles Riba l'any 2001 amb *Pou de glaç*. La seva obra poètica es concentra especialment en els darrers llibres de la trilogia formada per *La mà interior*, *L'ocell a la cendra* i *La llum constant*. S'ha interessat pels gèneres de frontera en el llibre de viatges *Un cor grec*, pels relats a *Les tombes blanques* i per l'assaig a *Els xiprers tentaculars*. La seva primera novel·la apareix enguany a LaBreu, *Crisàlide*. *Pastoral en Si Menor*. La seva obra poètica ha estat interpretada darrerament pel cantant Antoni Rossell en el disc *En el teu nom*.

Conills a Porqueres

Pollancredes de troncs de color indi davant d'un núvol de tempesta, quan tot desemboca en els liles, i els verds són més obscurs. És un instant de silenci sense tornada. No passa ningú en l'hora central del dia. La bicicleta aixeca la pols, amb subtilesa, i s'avança sense delit de córrer. Quietament, alguns arbres s'aturen en el ribatge i les seves fulles semblen esperar una ordre major per vibrar i deixar-se caure. Però encara no és el temps definitiu de les pèrdues.

Faig una volta més ampla, sota l'església. De sobte, un conill ha travessat el caminó davant les meves rodes. Segueixo fins la carretera. Les troballes que fortuïtament ens atorga la vida les aconseguim si les apremem? O és aquell instant de consciència del do allò que realment tenim? En un text, un descobriment així sol ser el mirall d'una altra cosa, potser la remor de la tradició presentida en la pell pròpia de l'escriptura, potser el salt que amb aquell acompliment tot el passat està fent. Cal que el conill travessi el sender, davant dels nostres ulls, tan

dissortats que no se l'esperaven, tan absents que no permeten que l'instint caçador s'imposi sobre la mirada. Les orelles dretes i la partida majestuosa d'un cap a l'altre del camí, per a què s'hauran mostrat? De tornada, ens ha saltat a l'encontre. S'haurà escapat del medalló de Santa Maria de Porqueres? És una de les còpies de Miquel Utrillo i Xavier Nogués per al Poble Espanyol de Montjuïc?

La portada de Santa Maria de Porqueres és una de les més riques de la comarca. Sobre l'arquivolta dels batents de la porta hi ha vint-i-dos medallons. Roses, acants, felins, sants, aus, monstres i estels. La tercera figura començant per l'esquerra és el conill, un conill a la carrera, en actitud cerimoniosa, amb les orelles ben dretes. Un conill que defuig la majestàtica pedra tallada de la façana, quan els lleons d'un sol cap fan la migdiada.

El ciclista que surt en aquesta hora no té una naturalesa esportiva. Surt ben bé per pensar a sol batent, fins a trobar el recer de les cues de cavall, sota l'ermita, en la part més fresca de l'estany. No

*Faig una volta més ampla, sota l'església.
De sobte, un conill ha travessat el caminó
davant les meves rodes*

> **Il·lustracions: Oriol Tuca Vancells** (Barcelona, 1986) és artista i il·lustrador. Prenent la disciplina del dibuix com a base, indaga en les tècniques del gravat calcogràfic, la pintura, els murals... Ha estudiat arts i disseny a l'Escola Massana, i s'ha especialitzat en il·lustració a l'Escola Llotja. Compagina feines i projectes i l'entorn artístic tant a Barcelona com a Girona. Alhora, centra la seva atenció en artistes com Freud, Hopper o Goya, i es fixa en els mitjans de comunicació i en els nous creatius —del còmic, de l'art urbà...— per aprendre'n recursos expressius.

ORIOI TUCA

projecta en ell els beneficis del cos sa, més aviat envellaix en la pedalada de sobte, en aparèixer el conill. És que no volia topar-hi? L'animal té la pell de la pedra cisellada per la llum. Coneix la devoció de segles, tot i ser una bèstia en el sentit natural. Tanmateix, practica l'art destre del moviment oportú, avesat a les posicions majestàtiques. Amb un sentit innat, sap què representa formar part d'una categoria plàstica, d'un gènere literari. Els mots també ho saben, i no es dobleguen fàcilment a les esperances redemptores dels artistes joves. Cal la vellesa per tenir el trot de l'infant, cal la perfecció del temps per mostrar una actitud versemblant. El ciclista no

esperava arribar a conclusions tan contundents. Lamenta haver cregut en algunes teories matemàtiques irrefutables perquè ara no pot negar l'evidència del conill travessant el camí des de la portada fins al cau. Toquen les campanes i el sol il·lumina els raigs paralitzats de l'home.

Cal el moviment per avançar? El ciclista, sense intenció de millorar les seves condicions físiques, admet la troballa. Fa comptes del temps que li queda i torna apressadament a casa per adoptar la corba exacta que li encomana el seu treball diari sobre el paper.

SUSANNA RAFART

*Cal la vellesa per tenir el trot de l'infant,
cal la perfecció del temps per mostrar
una actitud versemblant*

taller de nous creadors

Alba Sabaté va néixer a Manresa l'any 1962 i va passar tota la infantesa i joventut a Girona, on va estudiar filologia catalana. Actualment exerceix de professora de llengua i literatura catalana a l'INS Salvador Dalí del Prat de Llobregat i ha publicat tres novel·les, la darrera de les quals és *Aniversari*, premi Marian Vayreda 2013. Va quedar finalista en la darrera edició del Premis Prudenci Bertrana amb l'obra *L'hotel blanc de la platja*. L'editorial Columna la publicarà en els pròxims mesos.

El pont de les mentides

L'Ecaterina és una noia de disset anys, prima i de pell molt blanca. Des de fa uns dies pensa que perd el cap, i per això hi ha estones que intenta posar la ment en blanc, no preguntar-se res, no saber res, no demanar-se si és possible estar en un altre lloc al mateix temps. De vegades, per distreure's, fa llistes de les coses que deuen fer felices les noies que encara viuen al seu país, a Romania. De vegades, quan es mira al mirall i es pinta la ratlla dels ulls per semblar més gran, s'imagina les muntanyes nevades que veia des del campanar de la catedral de Santa Maria quan era hivern.

I els dies van passant. Les setmanes també. I l'Ecaterina, que no parla gaire, compta cada matinada abans d'adormir-se els dies que fa que s'està aquí. Com si fos un secret petit o només el desig d'acomplir un compte enrere fins a un final.

I ella, que procura no recordar el que ha passat fa poc, recorda encara el diumenge que va deixar seure a l'autobús una dona embarassada amb un nen petit al costat. Aquell dia feia sol. Era estiu. S'havia mudat amb una faldilla prisada i una brusa blanca per celebrar que feia anys amb el seu avi. Va mirar per la fi-

nestra. Era tan d'hora que no hi havia gaire gent pel carrer. Va mirar amunt. El cel era una pell estesa de raïm. Va mirar l'interior de l'autobús i va ensopegar amb el somriure d'un noi assegut a la part de més al fons. Portava una arracada gran a l'orella esquerra i el cap rapat. L'Ecaterina va abaixar la mirada. Va tenir vergonya i un punt de calor li va fer envermellir les galtes. Complia catorze anys. Era una nena encara.

L'Ecaterina no acaba de saber per què és on és ara, en aquesta ciutat de frontera sense frontera. Fa pocs dies un home amb un tatuatge enorme a l'espatlla li va dir que el lligués fort per tot arreu, el coll també, que volia saber el que era tenir la mort a la vora mentre estimava. Que havia vist en una pel·lícula oriental que arribar a l'orgasme així era diferent, perquè el dolor i el plaer són les dues cares de la mateixa moneda. I que també era més intens. Ella va pensar aleshores que potser era fàcil trobar una altra mena de felicitat. Que era ella la que volia sentir primer el que era morir encara que fos sense estimar. I li va demanar sisplau que ho fessin a l'inrevés, que primer la lligués ell ben fort, que també tenia ganes de viure aquest plaer i aquest dolor que li explicava.

I els dies van passant. Les setmanes també. I l'Ecaterina, que no parla gaire, compta cada matinada abans d'adormir-se els dies que fa que s'està aquí

I l'Ecaterina es va deixar fer. Va intentar posar la ment en blanc com feia de vegades, sense paraules, en silenci, amb les muntanyes nevades de decorat de fons, sense preguntar-se res. Va tancar els ulls. Va notar un fil de baba que li queia dels llavis i li mullava la galta i el coixí, va notar un punt d'escalfor a l'entrecreix, va entreveure el final de la bogeria d'aquells seixanta-set dies que feia que no era ben bé enlloc. Va posar-se a comptar no sabia ben bé per què, com si no en volgués perdre el costum, però va arribar només al zero quan havia volgut arribar a l'infinit. Es va veure a ella, de nena, es va veure en un altre lloc al mateix temps. Es va veure caminant agafada de la mà de l'avi Iulian, quan encara l'avi tenia la botiga de bombetes, les ulleres gruixudes de pasta i l'anell de l'àvia al dit petit de la mà dreta. Es va veure saltironejant damunt el pont de les mentides de Sibiu, els cabells lligats en un cua de cavall. Què dius, Katia? Una princesa, avi, de gran seré una princesa de conte de fades, va dir mentre jugava ajupida amb les flors que penjaven damunt d'un riu imaginari.

ALBA SABATÉ

*Es va veure saltironejant
damunt el pont de les
mentides de Sibiu*

